

Geachte mevrouw van der Wal, Excellentie,

Het blijkt in de praktijk dat een aantal SOVON-tellers hazen dan weer wel en dan weer niet meenemen in de verslaglegging van hun vogelobservaties; het is niet het doel van hun telling: het is voor hen slechts “bijvangst”. Ook het aantal tellers en het aantal punten waar die tellers hun observaties doen, varieert zeer sterk in de tijd.

Daarbij komt dat de SOVON-tellers “sporadisch” aanwezig zijn. In de 24 jaar dat ik in ons jachtgebied actief ben met faunabeheer, heb ik slechts éénmaal een SOVON-medewerker gezien en gesproken, terwijl mijn medebeheerders en ik meerdere keren per week en op verschillende tijdstippen (lees: `s ochtends, overdag, maar ook `s avonds en na zonsondergang) in ons beheergebied vertoeven en dus een veel completer beeld hebben van de hazenstand (en andere wildsoorten) ter plaatse. Te meer daar wij niet alleen maar gebruik maken van verrekijkers, zoals de SOVON-tellers, maar ook van warmtebeeldkijkers omdat hazen in toenemende mate de periode waarin ze foerageren, hebben verplaatst van de dag naar de avond en de nacht. Dat laatste mede door de toegenomen recreatiedruk en de daarmee gepaard gaande loslopende honden. Daarnaast worden wij gedurende het jaar voortdurend op de hoogte gehouden van de hazenstand en het andere aanwezige wild door de in ons beheergebied wonende en werkzame agrarische grondgebruikers.

Het is dan ook op zijn minst verwonderlijk te noemen dat Wageningen Environment and Research (WEnR), een onderdeel van Wageningen University & Research (WUR), zich in haar rapport baseert op de “bijvangsten” van SOVON en op de Rode Lijst van de Zoogdierenvereniging. Deze vereniging gebruikt telgegevens van 1950! en afschotgegevens van een beperkt aantal jaren, waarbij dus een groot deel van de recente en actuele telgegevens van alle WBE`s en FBE`s in Nederland in de prullenmand verdwijnt.

“De auteurs van het WEnR-onderzoek hebben helemaal geen onderzoek gedaan naar de oorzaken van de vermeende terugloop van het hazenbestand in Nederland. Ze citeren slechts oorzaken uit andere onderzoeksrapporten. Dat laatste is inmiddels een beproefd recept gebleken, waardoor men denkt dat er weer nieuw bewijs is, maar dat het bij nader inzien telkens weer over hetzelfde blijkt te gaan. Het lijkt erop dat er doelbewust wordt toegewerkt naar het schrappen van het haas uit de wildlijst” (Ellenkamp. R., Melkvee, 15 april 2022).

Daarbij komt dat de Zoogdierenvereniging in haar tellingen over de periode 1997 – 2017 in haar blad Telganger concludeert: “De afname van de populatie hazen, na de start van de tellingen, is in Nederland sinds 2003 omgebogen naar een herstel . Over de gehele periode is er landelijk sprake van een stabiele populatie. In de meeste provincies is de populatie over de periode 1997-2017 stabiel” (Telganger 2018, pag. 8).

Daarnaast wil ik opmerken dat alle, door de wetgever verplicht gestelde, wildtellingen en afschotgegevens van de WBE`s en FBE`s in Nederland kennelijk wel voldoende basis bieden voor het tot stand komen van de Provinciale Faunabeheerplannen, maar worden diezelfde tel- en afschotgegevens voor het opstellen van de Rode Lijst door de Zoogdierenvereniging grotendeels uitgesloten.

In het rapport, dat is opgesteld door Wageningen Environment and Research in opdracht van uw ministerie, staat dat naast tellingen ook afschotgegevens van WBE`s zijn gebruikt, maar

dan enkel tot met 2011, terwijl de afschotcijfers van de jaren daarna gewoon bekend zijn. Voor het weglaten van de afschotgegevens van na 2011 ontbreekt elke motivering en hebben de onderzoekers van WEnR enkel naar het rapport van de Zoogdierenvereniging gekeken in plaats van zelf data op te vragen. Uit die afschotcijfers, die vanaf 1960 simpel weg beschikbaar zijn, zou volgens de Zoogdierenvereniging blijken dat die cijfers voldoende betrouwbaar zijn om ze te beschouwen als cijfers over hoeveel hazen er in die periode voorkwamen.

Door in het onderzoek door WEnR de afschotcijfers van na 2011 niet mee te nemen en je daarnaast te baseren op de “bijvangst” van SOVON-vogeltellingen, geeft dat voeding aan de gedachte dat data die niet passen in de visie van de Zoogdierenvereniging zeer bewust niet zijn doorgegeven aan WEnR.

Ik neem hierbij de vrijheid uwe excellentie te adviseren om uw voorgenomen beleid m.b.t. het verwijderen van het haas (en konijn) van de wildlijst in heroverweging te nemen. Een dergelijke ingrijpende wijziging van de wildlijst kan en mag niet tot stand komen door een onderzoek dat gebaseerd is op “bijvangst” van SOVON-vogeltellers en onvolledige en eenzijdige data aangeleverd door de Zoogdierenvereniging.

Ton van Broekhoven